

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 226.180 van 23 januari 2014
in de zaak A. 197.220/XII-6287**

In zake:

1. de BVBA GERECHTSDEURWAARDERSKANTOOR
VERGAUWEN EN AVONTROODT
2. de BVBA HELDERWEIRT
de beide samen vormend de feitelijke vereniging
Vergauwen & Helderweirt
3. de BVBA DELIE EN VEYS
GERECHTSDEURWAARDERS
de drie samen vormend de maatschap
Gents Gerechtsdeurwaarderconsortium G²
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Peter Flamey en Gregory Verhelst
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Jan Van Rijswijklaan 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de STAD GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Henry Van Burm
kantoor houdend te 9000 Gent
Cyriel Buyssestraat 12

Tussenkommende partijen:

1. Geert DE LOMBAERT
2. de BVBA GDW-GENT
3. Caroline HELDERWEIRT
4. de BVBA Caroline HELDERWEIRT
5. Marc MONBAILLIU
6. Luc SANTY
allen samen vormend het samenwerkingsverband
De Lombaert, Helderweirt, Monbailliu & Santy
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Rika Heijse
kantoor houdend te 9000 Gent
Kortrijksesteenweg 867
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 14 september 2010, strekt tot de nietigverklaring van “het besluit van het College van Burgemeester en Schepenen van de stad Gent dd. 9 juli 2010 om de opdracht tot gedwongen invordering van parkeerretributies middels dwangbevel, in navolging van het bestek PA 19/2009 ‘Bestek houdende voorwaarden voor het aanstellen van een gerechtsdeurwaarder met betrekking tot de gedwongen invordering van parkeerretributie middels dwangbevel’, toe te wijzen aan het samenwerkingsverband De Lombaert, Helderweirt, Monbailliu en Santy”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 206.912 van 13 augustus 2010 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

3. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partijen hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 16 november 2010. De tussenkomende partijen hebben een memorie ingediend.

Auditeur Inge Vos heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen, de verwerende partij en de tussenkomende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2013.

Staatsraad Pierre Barra heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gregory Verhelst, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Bart Vanlee, die loco advocaat Henry Van Burm verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Liesbet Bombeke, die loco advocaat Rika Heijse verschijnt voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Auditeur Inge Vos heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

4.1. De stad Gent schrijft een opdracht van diensten uit voor het aanstellen van een gerechtsdeurwaarder met betrekking tot de gedwongen invordering van de parkeerretributies middels dwangbevel. Het betreft een opdracht voor een duur van drie jaar. De opdracht wordt geraamd op 2.760.000 euro, btw niet inbegrepen.

De gunningswijze is de onderhandelingsprocedure met bekendmaking overeenkomstig artikel 17, § 3, 4°, van de wet van 24 december 1993 ‘betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten’.

De opdracht wordt bekendgemaakt in het Bulletin der Aanbestedingen en in het Europees Publicatieblad op 30 december 2009.

4.2. De opdracht is onderworpen aan de bepalingen van het bestek met referentie PA/19/2009 houdende de voorwaarden voor het aanstellen van een gerechtsdeurwaarder met betrekking tot de gedwongen invordering van parkeerretributies middels dwangbevel.

Luidens het bestek heeft de opdracht betrekking op debiteuren met hoofdverblijfplaats in België en in het buitenland. In besteksbijlage 2 wordt nadere informatie verstrekt over de aanmaningsprocedure die door de stad Gent wordt gevolgd en wordt ten einde een idee te hebben over het aantal te verwerken dossiers een overzicht gegeven van het aantal parkeerretributies dat in de jaren 2006, 2007 en 2008 werd uitgeschreven, evenals de aantallen die door de burgers werden betaald en niet betaald.

De gunningscriteria worden als volgt gedefinieerd in het bestek:

“De gunningscriteria waarmee rekening wordt gehouden bij de toewijzing van de opdracht per perceel zijn (op 100 punten):

- Plan van aanpak voor uitvoering van de opdracht, met simulatie begroting van de minimale kosten per dossier, waaruit blijkt hoe aan kostenbeheersing wordt gedaan en hoe nutteloze kosten zullen worden vermeden (zowel voor opdrachten binnen als buiten het arrondissement waar het kantoor van de inschrijver gevestigd is) (op 40 punten)
- Voorstel van uitwisseling van data/informatie, voorstel van periodieke rapportering en consultatie status van een dossier door het aanbestedend bestuur (bijvoorbeeld in real time) (op 25 punten)
- Tijdsbestek binnen het welk de inningsprocedure zal lopen (op 15 punten)
- Plan van aanpak voor controle op de solvabiliteit + kostprijs hiervan (op 10 punten)
- Voorstel voor opvolging van buitenlandse debiteuren (op 5 punten)
- Bijkomend voorgestelde maatregelen om de kwaliteit te waarborgen van de dienstverlening en de service te optimaliseren (op 5 punten)”.

4.3. Bij brief van 19 januari 2010 richten de verzoekende partijen een aantal vragen aan de verwerende partij. Daarbij wordt onder meer gevraagd te verduidelijken om hoeveel nummerplaten het jaarlijks gaat en in welke mate retributies voor eenzelfde persoon in een dwangschrift worden gegroepeerd. Volgens de verzoekende partijen werd dit schrijven nooit schriftelijk beantwoord, doch werd enkel telefonisch meegedeeld dat de inschrijver dient uit te gaan van de opdrachtsomschrijving zoals geformuleerd in het bestek, in het bijzonder in bijlage 2 bij het bestek.

4.4. Zeven inschrijvers, waarbij de verzoekende partijen, dienen een offerte in.

4.5. Op 3, 4, 7 en 11 juni 2010 wordt er door de inschrijvers een demonstratie van de door hen aangewende software gegeven en worden door de aanbestedende overheid schriftelijk nog enkele aanvullende vragen gesteld, die door de inschrijvers worden beantwoord.

4.6. Er wordt een gunningsverslag opgesteld waarin wordt vastgesteld dat alle inschrijvers voldoen aan de kwalitatieve selectiecriteria en dat alle inschrijvers een regelmatige offerte indienden. Vervolgens worden de offertes getoetst aan de gunningscriteria wat leidt tot de volgende eindrangschikking:

Inschrijver	1ste guncrit. Op 40 punten	2de guncrit. Op 25 punten	3de guncrit. Op 15 punten	4de guncrit. Op 10 punten	5de guncrit. Op 5 punten	6de guncrit. Op 5 punten	Totaal Op 100 punten
Geltmeyer-Scheir	38	20	11,33	8	2	3	82,33
Vanquatem	28	15	10,85	8	4	1	66,85
Leroy & Partners	30	19	8,22	6	2	3	68,22
G2	38	19	9,44	10	2	3	81,44
Gerhanko	32	18	14,16	7	3	0	74,16
De Wilde & Baele	36	17	9,80	10	4	3	79,80
Lombaert, Helderweirt, Monbailliu en Santy	32	22	15,00	10	4	3	86,00

4.7. Op 9 juli 2010 beslist het college van burgemeester en schepenen van de stad Gent om de opdracht te gunnen aan het samenwerkingsverband De Lombaert, Helderweirt, Monbailliu en Santy die overeenkomstig het gunningsverslag de meest voordelige regelmatige offerte heeft ingediend.

4.8. Bij brief en e-mail van 13 juli 2010 wordt aan de verzoekende partijen meegedeeld dat hun offerte niet werd uitgekozen. Bij brief van 16 juli

2010 wordt door de stad Gent aan de raadsman van de verzoekende partijen een kopie van het integrale gunningsverslag bezorgd.

4.9. Op 28 juli 2010 dienen de verzoekende partijen een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in. Bij arrest nr. 206.912 van 13 augustus 2010 wordt deze vordering afgewezen.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

5.1. De verwerende partij voert een exceptie van niet-tijdigheid van het beroep aan.

5.2. In het auditoraatsverslag wordt deze exceptie verworpen. In essentie wordt hierin betoogd dat overeenkomstig het aldan van toepassing zijnde artikel 21*bis*, § 2, eerste lid, 3°, van de voornoemde wet van 24 december 1993 een aanbestedende overheid ertoe gehouden is de gemotiveerde toewijzingsbeslissing voor de opdracht aan de inschrijvers te betekenen; hier werd de volledige redengeving van de bestreden beslissing, opgenomen in het gunningsverslag, pas aan de verzoekende partijen bezorgd per brief van 16 juli 2010 zodat het beroep tijdig is.

5.3. De verwerende partij komt in haar laatste memorie niet terug op haar exceptie. In die omstandigheden valt de Raad van State het terechte standpunt van het auditoraatsverslag bij.

6.1. De tussenkomende partijen merken op dat de offerte van de verzoekende partijen slechts als derde werd gerangschikt zodat zij slechts over een “precair” belang beschikken.

6.2. In het auditoraatsverslag wordt vastgesteld dat deze exceptie samenhangt met de grond van de zaak.

6.3. De Raad van State valt de terechte opvatting van het auditorsverslag bij; de beoordeling van de exceptie hangt samen met de beoordeling van de middelen.

V. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

7.1. De verzoekende partijen voeren de schending aan van “het gelijkheids- en transparantiebeginsel, inz. gewaarborgd door [de artikelen 49 tot en met 62 VWEU] en art. 10 en 11 Gec.G.W., van de verplichting tot formele en materiële motivering van bestuurshandelingen, o.m. gewaarborgd door de artt. 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel, uit ontstentenis van de rechtens vereiste feitelijke en juridische grondslag en met toepassing van artikel 159 Gec. G.W. ten aanzien van het bestek PA 19/2009 houdende vaststelling van de voorwaarden voor het aanstellen van een gerechtsdeurwaarder met betrekking tot de gedwongen invordering van parkeerretributies middels dwangbevel, vastgesteld bij Collegebeslissing van de Stad Gent dd. 23 november 2009”.

In een eerste onderdeel voeren de verzoekende partijen in essentie aan dat het bestek elementaire duidelijkheid ontbeert wat betreft het voorwerp van de opdracht evenals wat betreft de voorwaarden en de criteria waaronder tot gunning zal worden overgegaan. Zij wijzen erop dat zij dienaangaande toelichting hebben gevraagd bij de verwerende partij, doch niet gekregen. Het ontbreken van cruciale gegevens in het bestek heeft er volgens hen in de eerste plaats toe geleid dat elke inschrijver zijn offerte heeft ingediend op basis van eigen aannames in verband met de werklast (hoeveelheid dwangbevelen) en de wijze van aanlevering (in bulk of druppelsgewijze). Daarnaast hebben de inschrijvers volgens de verzoekende partijen ook een verschillende interpretatie gegeven aan het gunningscriterium “tijdsbestek binnen het welk de inningsprocedure zal lopen”. Bovendien blijkt volgens hen dat

sommige inschrijvers blijkbaar het tijdsbestek in hun offerte hebben uitgedrukt in werkdagen, waar anderen het tijdsverloop hebben uitgedrukt in kalenderdagen. Dit alles heeft volgens de verzoekende partijen geleid tot de onvergelykbaarheid van de offertes en het verbreken van de gelijkheid tussen de inschrijvers. Aldus dient de onwettigheid van het bestek te worden vastgesteld.

In een tweede onderdeel merken zij op dat zelfs in het onmogelijke geval de Raad van oordeel zou zijn dat de onduidelijkheid van het bestek niet tot de onwettigheid van de gehele gunningsprocedure zou hebben geleid, het bestuur hoe dan ook verplicht was de ingediende offertes op een zorgvuldige, deskundige en objectieve wijze te onderzoeken en met elkaar te vergelijken.

Daarbij wijzen zij er in de eerste plaats op dat het bestuur klaarblijkelijk slechts een deel van de totale inningsprocedure uit de offerte van de verzoekende partijen in haar besluitvorming blijkt te hebben betrokken en aldus een draagwijdte heeft gegeven aan het derde gunningscriterium die dit criterium in werkelijkheid niet heeft. Zij verwijzen in dit verband eveneens naar het derde middel.

Voorts blijkt volgens hen dat bij de uiteindelijke evaluatie in het gunningsverslag enorme divergenties aan de oppervlakte kwamen inzake de vooropgestelde uitvoeringstermijnen. Niettemin heeft de verwerende partij geen enkele poging gedaan tot correcte evaluatie en vergelijking van de door de verschillende inschrijvers ingediende offertes. Een normale zorgvuldige overheid, geconfronteerd met duidelijk afwijkende tijdsbestekken gebaseerd op divergerende premissen, had volgens de verzoekende partijen om verduidelijking gevraagd teneinde de offertes vergelijkbaar te maken. Minstens had in het kader van de evaluatie een correcte waardering moeten worden gegeven aan de voorstellen. De verzoekende partijen menen dat zij gepenaliseerd werden omdat zij op grond van een redelijke en realistische lezing van het bestek hebben gekozen voor een realistische en effectieve uitvoeringstermijn van de opdracht en omdat zij in hun offerte hebben gewerkt met termijnen uitgedrukt in kalenderdagen.

7.2. In hun memorie van wederantwoord merken de verzoekende partijen onder meer op dat de verwerende partij *post factum* telkens een interpretatie van het bestek naar voren schuift die toevallig correspondeert met de interpretatie die de tussenkomenende partijen eraan hebben gegeven. Aldus gaat de verwerende partij voorbij aan de kern van het middel, namelijk dat de gunningscriteria zodanig moeten zijn geformuleerd dat alle redelijk geïnformeerde en normaal zorgvuldige inschrijvers in staat moeten zijn om deze criteria op dezelfde wijze te interpreteren.

Met betrekking tot het derde gunningscriterium merken zij op dat dit criterium in het bestek niet werd verduidelijkt en dat zij redelijkerwijze mochten aannemen dat het daarin bedoelde tijdsbestek moest worden begrepen als een realistische uitvoeringstermijn voor de opdracht. Een zuivere theoretische lezing van dit criterium gaat volgens hen niet alleen in tegen de letterlijke lezing van het criterium, maar zou ook in strijd zijn met de geest van het bestek en de gestelde gunningscriteria. Een zuiver theoretisch criterium dat peilt naar de theoretische verwerkingssnelheid van de inschrijver zou volgens de verzoekende partijen trouwens een selectiecriterium uitmaken en geen gunningscriterium.

Zij wijzen erop dat zij om een realistische doorlooptijd te kunnen opgeven in hun offerte bovendien verplicht waren om bepaalde logische aannames te hanteren over de hoeveelheid dwangbevelen en de wijze van aanlevering. Bij vergelijking van het tijdsbestek zoals opgegeven door de inschrijvers kan men in redelijkheid niet anders dan vaststellen dat zij een totaal verschillende interpretatie huldigden van het gunningscriterium in kwestie, minstens dat kennelijk is vertrokken van totaal verschillende veronderstellingen wat het voorwerp van de opdracht en de uitdrukking van het tijdsbestek betreft.

Ten slotte stellen zij vast dat de verwerende partij erkent dat de inschrijvers werk- en kalenderdagen door elkaar hebben gebruikt, maar dat zij haar houding meent te kunnen verdedigen om hiervoor geen correcties aan te brengen bij de quotering.

7.3. In hun laatste memorie benadrukken de verzoekende partijen onder meer dat de interpretatie bij het derde gunningscriterium, namelijk dat een

inningstermijn die haalbaar zou moeten zijn voor grote hoeveelheden dwangbevelen, zeer logisch is; een criterium waarin wordt gepeild naar de theoretische verwerkingstijd voor één individueel dossier zou in dit licht volkomen zinledig zijn. De verzoekende partijen merken ook op dat de inschrijvers hier zeer sterk divergerende termijnen hebben opgegeven hetgeen zeer verwonderlijk is vermits het per definitie gaat om inschrijvers uit dezelfde beroepsgroep met gelijkaardige werkingsmiddelen. Ten slotte stellen zij dat het grootste deel van het werk voor de deurwaarder, zoals de betekening en het beslag, slechts kan plaatsvinden tijdens de werkdagen.

Beoordeling

8.1. Wat het eerste middelonderdeel betreft dient te worden opgemerkt dat luidens het bestek de opdracht betrekking heeft op debiteuren met hoofdverblijfplaats in België en in het buitenland. In besteksbijlage 2 wordt nadere informatie verstrekt over de aanmaningsprocedure die door de stad Gent wordt gevolgd en wordt ten einde een idee te hebben over het aantal te verwerken dossiers een overzicht gegeven van het aantal parkeerretributies dat in de jaren 2006, 2007 en 2008 werd uitgeschreven, evenals van de aantallen die door de burgers werden betaald en niet betaald. Daarbij wordt erop gewezen dat deze cijfers *grosso modo* de openstaande retributies weergeven, wat niet hetzelfde is als openstaande dossiers aangezien één schuldenaar meestal meer dan één openstaande retributie op zijn naam heeft. Vervolgens wordt in de bijlage nog een overzicht gegeven van het aantal uitgeschreven retributies voor de jaren 2006, 2007 en 2008 per gemeente in Oost-Vlaanderen. Op die manier beoogt de aanbestedende overheid, luidens het bestek, de inschrijver een beeld te geven over de hoegrootheid van de opdracht binnen zijn eigen arrondissement. Telkens wordt erop gewezen dat de cijfers indicaties zijn en geen bindend karakter hebben. In het bestek wordt tevens opgemerkt dat de dienstverlener in geen geval aanspraak kan maken op een minimaal aantal dossiers. In bijlage 3 bij het bestek wordt ten slotte nog een gedetailleerde informatiefiche opgenomen die per dwangbevel door de stad zal worden aangeleverd. Daarnaast beschikten de inschrijvers tevens over het bedrag van de raming.

8.2. De kritiek van de verzoekende partijen dat het bestek elementaire duidelijkheid ontbeert wat betreft het voorwerp van de opdracht en de voorwaarden en criteria waaronder tot gunning zal worden overgegaan, wat geleid zou hebben tot de onvergelykbaarheid van de offertes en het verbreken van de gelijkheid tussen de inschrijvers, wordt niet aanvaard om de volgende redenen.

Wat de hoeveelheid dwangbevelen betreft, blijkt uit het bestek dat de cijfers met betrekking tot de jaren 2006, 2007 en 2008 slechts als indicatief werden meegedeeld ten einde een overzicht te hebben over het aantal te verwerken dossiers in de toekomst. De aanbestedende overheid kon uiteraard niet voorspellen hoeveel retributies in de toekomst zullen moeten worden ingevorderd, laat staan met hoeveel gedwongen uitvoeringen dit gepaard zal gaan. Aan alle inschrijvers werden overigens dezelfde indicatieve cijfers ter beschikking gesteld. Uit het administratief dossier blijkt voorts dat de verzoekende partijen de enige van de zeven inschrijvers zijn die vragen hebben gesteld met betrekking tot het bestek. Overigens wordt in het gunningsverslag bij de beoordeling van de offerte van de verzoekende partijen voor het eerste gunningscriterium “plan van aanpak” door de aanbestedende overheid opgemerkt dat de verzoekende partijen op basis van het ter beschikking gestelde cijfermateriaal de hoegrootheid van de opdracht goed hebben ingeschat.

8.3. Wat betreft de wijze van toelevering van de dwangbevelen (“druppelsgewijze” dan wel “in bulk”) dient te worden vastgesteld dat het bestek de volgende bepaling bevat:

“Art. 3. Inningsratio’s: De inningsratio’s zullen periodiek door partijen besproken en geëvalueerd worden. Daar waar nodig zal de werkwijze bijgestuurd worden.”

In dit verband oordeelt de Raad niet anders dan in zijn arrest nr. 206.912 van 13 augustus 2010:

“Wat de toelevering van de retributies betreft, wijzen tussenkomende partijen erop dat verzoeksters verkeerdelijk voorbijgaan aan de bestekbepaling in verband met de ‘Inningsratio’s’, waaruit volgt dat

‘bestuur en gerechtsdeurwaarder in overleg [treden] wat het ritme en aantallen van aangeleverde dwangbevelen betreft en het ritme en aantal dwangbevelen dat binnen een bepaald tijdsbestek moet worden afgehandeld’.

Verwerende partij bevestigt zulks, meer bepaald waar zij in de nota schrijft dat de frequentie waarmee het aanbestedend bestuur de dossiers zal overmaken bewust niet in het bestek werd opgenomen, ‘maar tijdens de uitvoering in samenspraak met de gekozen kandidaat bepaald [zal] worden in functie van de noodwendigheden’”.

8.4. Wat betreft het beweerde gebrek aan duidelijkheid in het bestek over hoeveel nummerplaten het gaat, dient in de eerste plaats te worden vastgesteld dat de verzoekende partijen in hun verzoekschrift tot nietigverklaring erkennen dat hun telefonisch werd meegedeeld dat de inschrijvers dienden uit te gaan van de informatie uit het bestek, meer bepaald bijlage 2.2.

Volgens de verwerende partij werd er bewust voor gekozen om in het bestek geen onderscheid te maken tussen debiteuren met meerdere retributies voor hun voertuig en deze met slechts één verschuldigde retributie. Er blijkt dan ook niet dat het bestek op dit punt onduidelijk was. Voorts blijkt nergens uit het bestek dat de opdracht tevens betrekking heeft op een achterstand van dossiers uit het verleden.

8.5. Wat betreft de kritiek van de verzoekende partijen op het derde gunningscriterium “tijdsbestek binnen het welk de inningsprocedure zal lopen” benadrukt de verwerende partij dat dit gunningscriterium een louter theoretisch criterium betreft, namelijk de doorlooptijd van de inningsprocedure van een dossier, waarbij abstractie werd gemaakt van het onderscheid tussen werkdagen en kalenderdagen en ook de verwijzing naar artikel 47 van het Gerechtelijk Wetboek niet relevant is. De verwerende partij wijst erop dat de theoretische doorlooptijd van de invorderingsprocedure voornamelijk beoordeeld is in functie van de efficiëntie en de snelheid waarmee de kandidaten de dossiers kunnen behandelen. De haalbaarheid van de vooropgestelde termijnen zou daarbij geen doorslaggevende rol spelen, aangezien de haalbaarheid grotendeels afhangt van het bestuur zelf. Zij wijst erop dat het immers het bestuur zelf is dat, in samenspraak met de opdrachthouder, zal bepalen met welke frequentie, in welke periodes en in welke getale de dossiers zullen worden bezorgd.

De verzoekende partijen tonen hier niet aan dat de interpretatie die de verwerende partij geeft aan dit gunningscriterium strijdig is met de omschrijving ervan in het bestek, te meer gelet op voormelde bepaling inzake de inningsratio's vervat in het bestek. De verzoekende partijen tonen niet aan dat deze interpretatie van het "tijdsbestek binnen het welk de inningsprocedure zal lopen" niet het meest overeenstemt met de wijze van voorstelling van de door de verwerende partij gevolgde aanmaningsprocedure zoals omschreven in bijlage 2 bij het bestek. In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen beweren wordt geen rekening gehouden met een zuiver theoretische termijn vanaf dewelke een inning zou plaatsvinden, doch wel met de opgegeven doorlooptijd van een dossier. Overigens dient te worden vastgesteld dat in de offerte van de verzoekende partijen de begrippen "werkdagen" en "kalenderdagen" niet worden vermeld; zij voorzien slechts in een betekening van de dwangbevelen "binnen de 3 weken na ontvangst"; ook zij merken overigens in hun offerte bij het voorgestelde tijdsbestek op "dat het voor zich spreekt dat dit traject en deze termijnen in samenspraak met het Parkeerbedrijf kunnen aangepast worden om de verwachtingen beter in te lossen en een gunstiger resultaat te bereiken".

Er blijkt hier niet dat het gunningscriterium "tijdsbestek binnen het welk de inningsprocedure zal lopen" dermate vaag is dat dit een objectieve, gelijke en transparante beoordeling uitsluit. Er dient daarbij ook rekening te worden gehouden met degenen waarvoor een bestek bedoeld is, namelijk gerechtsdeurwaarders. Dat het betrokken gunningscriterium voor deze beroepsgroep een voldoende duidelijke inhoud had, vindt steun in het administratief dossier nu blijkt dat geen enkele inschrijver vragen heeft gesteld omtrent dit gunningscriterium, noch hieromtrent opmerkingen heeft gemaakt in zijn offerte.

Uit het gunningsverslag blijkt voorts dat de verschillen tussen de inschrijvers inzake het tijdsbestek hoofdzakelijk voortvloeien uit de termijn die gerekend wordt voor het betekenen van de dwangbevelen. De tussenkomende partijen zijn geenszins de enige inschrijvers die hiervoor een vrij korte termijn hebben opgegeven. Er blijkt dan ook niet dat de verwerende partij haar interpretatie van dit derde gunningscriterium specifiek zou hebben afgestemd op de offerte van de tussenkomende partijen.

Ten slotte wordt vastgesteld dat het criterium peilt naar de doorlooptijd van de inningsprocedure van een dossier wat in beginsel betrekking heeft op de intrinsieke waarde van de offerte, en niet op de geschiktheid van de inschrijvers, zodat het niet om een selectiecriterium gaat.

9.1. In het tweede onderdeel voeren de verzoekende partijen in essentie aan dat het bestuur hoe dan ook verplicht was de ingediende offertes op een zorgvuldige, deskundige en objectieve wijze te onderzoeken en met elkaar te vergelijken, wat niet zou zijn gebeurd.

9.2. Wat betreft de grief van de verzoekende partijen dat het bestuur slechts een deel van de totale inningsprocedure uit de offerte van de verzoekende partijen in haar besluitvorming zou hebben betrokken en aldus een draagwijdte zou hebben gegeven aan het derde gunningscriterium die dit criterium in werkelijkheid niet heeft, wordt verwezen naar de beoordeling van het tweede onderdeel van het derde middel waarin deze grief aan bod komt en als ongegrond wordt afgewezen.

9.3. De grief dat de verwerende partij geen enkele poging zou hebben gedaan tot correcte evaluatie en vergelijking van de door de verschillende inschrijvers ingediende offertes, wordt tegengesproken door het administratief dossier. Zo blijkt uit de stukken van het administratief dossier dat, waar er sprake was van onduidelijkheden, de aanbestedende overheid in het kader van de onderhandelingsprocedure aan alle inschrijvers nog een aantal vragen heeft gesteld. Ook uit het gunningsverslag blijkt dat op punten waar de offertes niet volledig vergelijkbaar waren zoals bijvoorbeeld bij het tijdsbestek, de aanbestedende overheid enerzijds aan een aantal inschrijvers, waaronder de gekozen inschrijver, hierover een vraag heeft gesteld en anderzijds, betreffende de verzetstermijn overeenkomstig artikel 94, 2°, tweede lid van het Gemeentedecreet, zelf een correctie heeft doorgevoerd.

Voorts valt op te merken dat de verzoekende partijen weliswaar beweren dat zij in hun offerte zijn uitgegaan van een realistisch tijdsbestek uitgaande van de “worst case”, namelijk de toelevering van een aanzienlijk aantal dossiers in bulk en van de interpretatie van het betrokken gunningscriterium in

die zin dat van de inschrijver een concrete verbintenis werd verwacht om alle dossiers binnen de opgegeven termijn te behandelen. Vastgesteld dient echter te worden dat deze zogenaamde assumpties en verbintenis als dusdanig niet blijken uit de offerte van de verzoekende partijen. Stuk 23b, dat de verzoekende partijen thans voorleggen, is een simulatie van het aantal in te vorderen retributies op basis van een tabel met inschatting van het aantal retributies per nummerplaat zoals vrijgegeven door de verwerende partij in de procedure van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid; het betreft een stuk dat slechts werd opgesteld in het kader van de huidige procedure; zij kunnen de verwerende partij dan ook bezwaarlijk verwijten dat zij ten aanzien van hun offerte op dit punt geen correctie heeft doorgevoerd. Ook het standpunt van de verzoekende partijen dat de veronderstellingen geformuleerd in hun schrijven van 19 januari 2010 nooit werden weerlegd door de verwerende partij en dus aanvaard, wordt niet bijgevalen aangezien nergens blijkt dat de verwerende partij deze veronderstellingen zou hebben bevestigd en de verzoekende partijen in elk geval zelf erkennen dat de verwerende partij telefonisch heeft meegedeeld dat de inschrijvers dienden uit te gaan van de informatie uit het bestek, meer bepaald bijlage 2.2. ervan.

10. Uit het geheel van het voorgaande wordt besloten dat het middel niet gegrond is.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

11.1. De verzoekende partijen voeren de schending aan van “het gelijkheids- en transparantiebeginsel, inz. gewaarborgd door [de artikelen 49 tot en met 62 VWEU] en art. 10 en 11 Gec.G.W., van de verplichting tot formele en materiële motivering van bestuurshandelingen, o.m. gewaarborgd door de artt. 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel, uit ontstentenis van de rechtens vereiste feitelijke en juridische grondslag”.

De verzoekende partijen werpen op dat de aanbestedende overheid heeft nagelaten om enige controle uit te oefenen op de juistheid en de haalbaarheid van de in de offertes gedane voorstellen. Het uiteenlopend karakter van de inhoud van de offertes op diverse punten en de ter zake gemaakte opmerkingen, hadden, zo stellen de verzoekende partijen, bij een zorgvuldige en redelijk handelende overheid echter vragen moeten doen rijzen bij het realistisch karakter van bepaalde voorstellen, en zelfs tot de onregelmatigheid van bepaalde offertes moeten leiden. De verwerende partij zou aldus tekort geschoten zijn in haar verplichting om de offertes op een zorgvuldige, deskundige en objectieve wijze te onderzoeken. Volgens de verzoekende partijen is het frappant dat enkel bij de opmaak van het bestek de deskundige bijstand van een gerechts-deurwaarder werd ingeroepen, maar niet meer bij de evaluatie van de offertes.

In dit verband wijzen zij erop dat inzake het derde gunningscriterium door bepaalde inschrijvers termijnen werden voorgesteld die niet realistisch zijn. In het kader van een zorgvuldig onderzoek diende volgens hen minstens te worden nagegaan of er in bepaalde offertes geen correctie diende te worden gemaakt voor de berekening met werkdagen.

Voorts zou het gebrek aan zorgvuldig onderzoek en controle van de offertes nogmaals worden geïllustreerd bij de evaluatie van het vierde gunningscriterium “plan van aanpak controle solvabiliteit en kostprijs” waar het bestuur verschillende inschrijvers een gunstige evaluatie geeft omdat zij beweren een solvabiliteitsonderzoek te zullen doen in een zogenaamd centraal bestand van de Arrondissementskamer, terwijl er geen dergelijke centrale databank bestaat.

Ten slotte zou ook de beoordeling van het vijfde gunningscriterium “voorstel tot opvolging van buitenlandse debiteuren” op onredelijke wijze zijn gebeurd omdat voorstellen van inschrijvers die strijdig zijn met de privacywetgeving, gunstig worden geëvalueerd. De vaststelling dat door verschillende inschrijvers een volkomen onuitvoerbaar en zelfs onwettige werkwijze werd voorgesteld, had dan ook moeten leiden tot onregelmatig-verklaring van de betrokken offertes, minstens had op grond van zorgvuldig onderzoek een negatieve evaluatie moeten worden gegeven.

11.2. In hun memorie van wederantwoord merken de verzoekende partijen wat het vierde gunningscriterium betreft nog op dat de verwerende partij blijkbaar een gunstige quotering toekent voor raadpleging van een centrale databank die niet bestaat. Zij wijzen erop dat er immers slechts sprake is van wekelijkse berichten die alle gerechtsdeurwaarders ontvangen en verwerken in hun eigen databanken. Uit het gunningsverslag blijkt volgens hen onmiskenbaar dat de verwerende partij meende dat de betrokken inschrijvers een opzoekingsmogelijkheid hadden in een centrale databank, mogelijkheid die de verzoekende partijen niet zouden hebben.

Wat het vijfde gunningscriterium betreft stellen zij dat vast dat de contacten moeten verlopen tussen de buitenlandse autoriteiten en de Nederlandse Rijksdienst Wegverkeer zelf en dat men als derde-contractant van die autoriteiten uitdrukkelijk moet worden gemandateerd indien men opzoeken voor het bestuur wenst te laten doen. Volgens hen is het pas nadat zij één en ander hadden aangeklaagd in het kader van de procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid dat door de eerste gerangschikte inschrijver plotseling de nuancering werd aangebracht dat de voorgestelde werkwijze slechts mogelijk zou zijn na een bijzondere machtiging door de aanbestedende overheid.

Beoordeling

12.1. De Raad van State stelt vast dat er een uitvoerig gunningsverslag werd opgesteld door een werkgroep samengesteld uit de stadsontvanger, de directeur van het Parkeerbedrijf, een adjunct van de directie van het Parkeerbedrijf, een adjunct van de directie van de dienst invorderingen van het departement Financiën en een adjunct van de directie van de dienst Juridische Zaken. Tevens blijkt dat voor de beoordeling van het tweede gunningscriterium ook een beroep werd gedaan op een hoofdadministratief medewerker van het Parkeerbedrijf. De verzoekende partijen tonen niet aan dat deze commissie, gelet op haar samenstelling, niet in staat zou zijn om de offertes op deskundige wijze te onderzoeken. Bovendien blijkt uit het administratief dossier dat alle inschrijvers aan de aanbestedende overheid ook een “demo” hebben moeten geven over hoe de registratie en opvolgingsmethode werkt.

12.2. Wat betreft de kritiek van de verzoekende partijen inzake de beoordeling van het derde gunningscriterium, wordt verwezen naar de beoordeling van het eerste middel waar ze ongegrond werd bevonden.

12.3. De kritiek van de verzoekende partijen op de beoordeling van het vierde criterium wordt afdoende weerlegd door het feit dat, zoals blijkt uit het gunningsverslag, drie van de zeven inschrijvers, onafhankelijk van elkaar, uitdrukkelijk naar dit “bestand” verwijzen evenals door de e-mailberichten van de Arrondissementskamer van de Gerechtsdeurwaarders van het arrondissement Gent, die door de tussenkomende partijen als hun stukken 14 tot en met 17 zijn neergelegd. De verzoekende partijen tonen niet aan waarom de aanbestedende overheid in het kader van de beoordeling van een gunningscriterium “Plan van aanpak voor controle op solvabiliteit en kostprijs ervan” geen rekening zou mogen houden met deze periodieke berichtgeving vanwege de Arrondissementskamer van de Gerechtsdeurwaarders van het arrondissement Gent. Daarbij kan het de verwerende partij niet ten kwade worden geduid dat dit niet vermeld wordt bij de beoordeling van de offerte van de verzoekende partijen aangezien zij hier in hun offerte zelf niet naar verwijzen.

12.4. Ten slotte tonen de verzoekende partijen met betrekking tot de beoordeling van het vijfde gunningscriterium niet aan dat het door de gekozen inschrijver gedane voorstel met betrekking tot Nederland niet wettig zou zijn. Op basis van de aan de Raad van State voorgelegde stukken, en zoals de verzoekende partijen trouwens zelf ook erkennen, is dit voorstel haalbaar met de vereiste mandatering.

12.5 Het middel is niet gegrond.

C. Derde Middel

Uiteenzetting van het middel

13.1. De verzoekende partijen voeren de schending aan van “de verplichting om de opdracht toe te wijzen aan de meest voordelige inschrijving in het licht van de vooraf opgegeven gunningscriteria, zoals ondermeer opgenomen

in artikelen 58, § 4, 5° en 122 *bis* van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen, diensten en de concessies voor openbare werken, van het bestek PA 19/2009 houdende vaststelling van de voorwaarden voor het aanstellen van een gerechtsdeurwaarder met betrekking tot de gedwongen invordering van parkeerretributies middels dwangbevel, vastgesteld bij Collegebeslissing van de stad Gent dd. 23 november 2009 en van het patere legem-beginsel, van het gelijkheids- en transparantiebeginsel, inz. gewaarborgd door [de artikelen 49 tot en met 62 VWEU] en de artikelen 10 en 11 Gec.G.W., van de verplichting tot formele en materiële motivering van bestuurshandelingen, o.m. gewaarborgd door de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel, uit onttentenis van de rechtens vereiste feitelijke en juridische grondslag”.

De verzoekende partijen klagen aan dat noch het bestek, noch het gunningsverslag informatie verstrekt over de wijze waarop de scores worden toegekend aan de verschillende offertes en delen hun middel op in twee onderdelen.

In een eerste onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat uit de transparantieplicht voortvloeit dat de beoordelingsmethodologie reeds in het bestek dient te worden meegedeeld en dat de verwerende partij dit zou hebben nagelaten. De verwerende partij heeft zich hier een dermate ruime appreciatiebevoegdheid toegemeten, dat zij een onvoorwaardelijke keuzevrijheid had op willekeurige wijze de offerte van haar voorkeur te kiezen. Nog los van het gebrek aan bekendmaking van de beoordelingsmethodiek dient volgens de verzoekende partijen te worden vastgesteld dat de verwerende partij bij verschillende criteria op een arbitraire wijze te werk is gegaan; zo zou de score die de offerte van de tussenkomende partijen heeft gekregen bij de beoordeling van het eerste gunningscriterium (score 32/40) disproportioneel gunstig zijn in vergelijking met de offerte van de verzoekende partijen (score 38/40).

In een tweede onderdeel voeren de verzoekende partijen aan dat de verwerende partij *post factum* een totaal andere inhoud zou hebben

gegeven aan het derde gunningscriterium door slechts punten toe te kennen op één welbepaald deel van de inningsprocedure, namelijk het deel van de inningsprocedure tot aan het ogenblik waarop het beslag wordt gelegd.

13.2. In hun memorie van wederantwoord vragen de verzoekende partijen dat de Raad van State aan de Belgische wetgeving en de Europese overheidsopdrachtenrichtlijn 2004/18/EG een interpretatie geeft die in conformiteit is met de verdragsbepalingen ingeroepen in het middel, waaruit het Hof van Justitie een verregaande transparantieplicht afleidt, minstens dat wordt overgegaan tot het stellen van de volgende prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie:

“Dient artikel 53.2 van Richtlijn 2004/18/EG van 31 maart 2004 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten, genomen op zichzelf en in samenhang gelezen met het gelijkheids- en transparantiebeginsel, zoals inz. gewaarborgd door art. 43 tot en met art. 55 EG-Verdrag, zo geïnterpreteerd te worden dat de aanbestedende overheid in het kader van een onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking verplicht is (1) om op voorhand een objectieve methodologie/beoordelingsmethodiek vast te leggen aan de hand waarvan de gunningscriteria en subgunningscriteria zullen worden gequoteerd, teneinde zoveel als mogelijk het kader vast te leggen waarbinnen de aanbestedende overheid zijn discretionaire beoordelingsbevoegdheid zal aanwenden, en (2) om de aldus bepaalde methodologie/beoordelingsmethodiek, aan de hand waarvan de gunningscriteria en subgunningscriteria zullen worden gequoteerd, in de aankondiging van de opdracht of in het bestek bekend te maken?”

Inzake het tweede onderdeel merken zij op dat de verwerende partij weliswaar poneert dat niet alle inschrijvers een termijn hebben voorgesteld tot aan de openbare verkoping, doch dat deze stukken vertrouwelijk worden gehouden zodat de verzoekende partijen elke repliekmogelijkheid wordt ontzegd. Hoe dan ook dient volgens hen te worden vastgesteld dat de inningsprocedure niet afloopt bij de beslaglegging.

13.3. In hun laatste memorie beklemtonen de verzoekende partijen onder meer dat een aanbestedende overheid in het kader van het transparantiebeginsel de verplichting heeft om de beoordelingsmethodiek van de

gunningscriteria op voorhand mede te delen. Dit blijkt onder meer uit het arrest Lianakis, C-532/06 van 24 januari 2008 van het Hof van Justitie.

Beoordeling

14.1. Wat het eerste onderdeel betreft wordt vastgesteld dat in de huidige stand van het recht in de aankondiging of het bestek de beoordelingsmethodiek niet moet worden vermeld; het behoort tot de beoordelingsvrijheid van de aanbestedende overheid de volgens haar best geschikte beoordelingsmethode van de gunningscriteria te kiezen, zij het dat die vrijheid beperkt wordt door de beginselen van behoorlijk bestuur en door hetgeen zij zelf in haar bestek heeft bepaald; de Raad van State mag desgevraagd niet zelf in de plaats van het bestuur de beoordelingsmethode bepalen maar mag enkel de gebruikte methode op haar rechtmatigheid toetsen, hetgeen inhoudt de mate waarin zij de gelijke beoordeling van de offertes zou uitsluiten en dus het bepalen van de meest voordelige offerte onmogelijk zou maken.

Zoals de Raad in zijn arrest gewezen in het kader van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid reeds heeft opgemerkt, komt de gehanteerde beoordelingsmethode, waarbij de verwerende partij, behoudens voor wat het derde criterium betreft, gequoteerd heeft “op basis van een zeer grondige afweging van alle plus- en minpunten van betreffende offertes”, als toelaatbaar voor, op voorwaarde dat de puntenspreiding waartoe aldus gekomen wordt voldoende in verhouding staat tot de verschillen tussen de offertes. Tevens werd in voormeld arrest ook reeds duidelijk uiteengezet waarom volgens de Raad van State niet blijkt dat er sprake zou zijn van een disproportionele beoordeling van het eerste gunningscriterium.

14.2. Ten onrechte maken de verzoekende partijen geen onderscheid tussen de gunningscriteria, hun weging en de beoordelingsmethodiek. Die methodiek is de manier waarop de aanbestedende overheid tijdens de evaluatie van de offertes de beoordelingselementen analyseert en waardeert in het licht van de toe te kennen scores. Het ingeroepen arrest Lianakis betreft niet de beoordelingsmethodiek.

14.3. Wat de vraag van de verzoekende partijen tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie betreft gaat de Raad van State hier niet op in omdat het een niet-pertinente vraag betreft.

De verwijzing in de prejudiciële vraag naar artikel 53.2. van de richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 maart 2004 ‘betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten’ is niet relevant omdat dit artikel niet van toepassing is op de voorliggende opdracht. Deze opdracht heeft immers betrekking op diensten voor minnelijke en gerechtelijke invorderingen die als B-diensten moeten worden gekwalificeerd waarop artikel 53.2 niet van toepassing is.

Overigens merkt de Raad van State op dat, voor zover het zou gaan om een autonome toetsing aan het transparantiebeginsel, het Hof van Justitie in het arrest C-226/09 van 18 november 2010, Commissie t/ Ierland, in een zaak die de weging van gunningscriteria betrof, oordeelde dat het transparantiebeginsel, in gevallen waar de richtlijn 2004/18/EG niet van toepassing is, niet zo ver gaat dat het ook in die gevallen de aanbestedende overheid ertoe zou verplichten om voorafgaand de weging van de gunningscriteria bekend te maken. *A fortiori* moet een aanbestedende overheid dan ook op basis van het transparantiebeginsel de beoordelingsmethodiek niet vooraf bekendmaken.

15. Wat het tweede onderdeel betreft waarin de verzoekende partijen de verwerende partij verwijten *post factum* een andere inhoud te hebben gegeven aan het derde gunningscriterium door slechts punten toe te kennen op één welbepaald deel van de inningsprocedure, namelijk het deel van de inningsprocedure tot aan het ogenblik waarop het beslag wordt gelegd, wordt in het gunningsverslag het volgende opgemerkt:

“Teneinde de gelijkheid van de inschrijvers te respecteren en dezelfde objectieve parameters bij de beoordeling van het tijdsbestek te hanteren, wordt door de aanbestedende overheid het tijdsbestek van de aanmaak van het dossier tot en met het uitvoerend beslag beoordeeld.”

In haar memorie van antwoord licht de verwerende partij toe dat deze termijnen immers door alle inschrijvers werden opgegeven, terwijl niet alle inschrijvers rekening hadden gehouden met een termijn tot aan de openbare verkoping. Deze verantwoording van de verwerende partij vindt bevestiging in het vertrouwelijke gedeelte van het administratief dossier.

De verzoekende partijen tonen niet aan dat de interpretatie die de verwerende partij geeft aan voormeld gunningscriterium strijdig zou zijn met de omschrijving van dit gunningscriterium in het bestek of dat ze de grenzen van een zorgvuldige beoordeling te buiten gaat.

In elk geval is deze grief niet van aard om te leiden tot een onregelmatigheid of lagere quotering van de offerte van de gekozen inschrijver aangezien deze inschrijver in zijn offerte en opgave van het tijdsbestek wel degelijk ook rekening heeft gehouden met een openbare verkoping.

16. Het middel wordt verworpen.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

17.1. De verzoekende partijen voeren de schending aan “van art. 17 van de Overheidsopdrachtenwet van 24 december 1993, van het bestek PA 19/2009 houdende vaststelling van de voorwaarden voor het aanstellen van een gerechtsdeurwaarder met betrekking tot de gedwongen invordering van parkeerretributies middels dwangbevel, vastgesteld bij Collegebeslissing van de Stad Gent dd. 23 november 2009 *io.* art. 68 vijfde lid van het Koninklijk Besluit van 8 januari 1996 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen, diensten en de concessies voor openbare werken, van het gelijkheids- en transparantiebeginsel, inz. gewaarborgd door [de artikelen 49 tot en met 62 VWEU] en de artikelen 10 en 11 Gec.G.W., van de verplichting tot formele en materiële motivering van bestuurshandelingen, o.m. gewaarborgd door de artt. 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de beginselen van behoorlijk

bestuur, meer bepaald het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel, [en] uit ontstentenis van de rechtens vereiste feitelijke en juridische grondslag”.

De verzoekende partijen voeren aan dat uit voormelde bepalingen en beginselen voortvloeit dat wanneer de aanbestedende overheid kiest voor een onderhandelingsprocedure, zoals hier het geval, deze gehouden is om daadwerkelijk onderhandelingen te voeren, wat iets anders zou zijn dan het louter vragen van een toelichting, en wel met meer dan drie partijen indien mogelijk. Bij keuze voor de onderhandelingsprocedure mogen gegadigden rechtmatig verwachten dat zij nog in de gelegenheid zullen worden gesteld om over de modaliteiten van hun offerte te onderhandelen met het bestuur. Zij verwijzen hiervoor naar het arrest *nv Solid Partners*, nr. 179.202, van 31 januari 2008 waarin de Raad, aldus de verzoekende partijen, zich in soortgelijke zin heeft uitgesproken. Door op geen enkel ogenblik over te gaan tot daadwerkelijke onderhandelingen heeft de verwerende partij volgens de verzoekende partijen de in het middel aangehaalde bepalingen en beginselen geschonden.

Minstens diende volgens hen op grond van het gelijkheids- en transparantiebeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel te worden overgegaan tot onderhandelingen waarbij de inschrijvers de gelegenheid hadden moeten krijgen om aangepaste, meer vergelijkbare offertes in te dienen.

17.2. In hun memorie van wederantwoord merken de verzoekende partijen op dat de verwerende partij zich beperkt tot het louter poneren dat het voeren van onderhandelingen wettelijk niet zou zijn vereist.

17.3. In hun laatste memorie beklemtonen de verzoekende partijen dat er wel degelijk effectief diende te worden onderhandeld; zij wijzen op een aanpassing van artikel 122ter van het koninklijk besluit van 8 januari 1996 in omzetting van artikel 30 van de voornoemde richtlijn 2004/18/EG en waaruit hun standpunt blijkt; ook wijzen zij in dit verband op het koninklijk besluit van 15 juli 2011 ‘plaatsing overheidsopdrachten klassieke sectoren’.

Bespreking

18. Los van het antwoord op de vraag of een aanbestedende overheid daadwerkelijk onderhandelingen dient te voeren onder vigore van de op de opdracht toepasselijke regelgeving, dient te worden vastgesteld dat iedere inschrijver een demonstratie heeft mogen geven van zijn softwarepakket en hierbij tegelijk de vragen van het beoordelingsteam heeft kunnen beantwoorden; ook heeft iedere inschrijver op 3 juni 2010 een aantal schriftelijke vragen gekregen tot aanvulling en verduidelijking van de offerte; aldus hebben de inschrijvers de kans gekregen hun offerte verder te optimaliseren, element dat de eigenheid van de onderhandelingsprocedure betreft. Het middel mist dan ook feitelijke grond.

De verwijzingen van de verzoekende partijen in hun laatste memorie naar het koninklijk besluit van 15 juli 2011 en naar artikel 30 van de richtlijn 2004/18/EG zijn niet dienstig omdat deze bepalingen hier niet van toepassing zijn; de schending van artikel 122ter werd niet in het inleidend verzoekschrift ingeroepen en is dan ook niet tijdig in het debat gebracht.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 525 euro, elk voor een derde.

De tussenkomende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 750 euro, elk voor een zesde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 januari 2014, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Geert Debersaques,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silja Doms,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silja Doms

Dierk Verbiest